

ૐ શ્રી હરિ :

# સતી અનસુયા

નાટકનાં ગાયનો.

શ્રી પાલાતાણા ભક્તિ પ્રદર્શક  
નાટક મંડળી માટે

રચનાર

રાજ્યગોર મણીશંકર પોપટલાલ (કળવદકર)

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

મણીશંકર જોશંકર ભટ્ટ,

માલીક પા ભ પ્ર નાટક મંડળી, કરાચી

પ્રથમાવૃત્તિ પ્રત ૧૦૦૦ (મર્યાદા રાધીન) સન ૧૯૧૫

કરાચી :— મ દર રાડ પર આવસા મનોહર પ્રેસમાં

નરભેશ કર જગજીવન દવંચ છાપ્યા.

કીમત રૂ. ૦-૨-૦

# ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ ગુજરાતી કૌપીરાઝિટ વિભાગ ]

અનુક્રમાંક ૫૭૫૮

વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ રત્ન ૨૦૦૨૫૧ ૧૧૨૩૧૧  
૩૧૧૨૫૧૧

વિષય ૧ - ૧૨૦૩

ૐ શ્રી હરિ:

# સતી અનસુયા

નાટકનાં ગાયનો.

શ્રી પાલીતાણા ભક્તિ પ્રદર્શક  
નાટક મંડળી માટે

રચનાર

રાજ્યગોર મણીશંકર પોપટલાલ હળવદકર.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

મણીશંકર જોશંકર ભટ્ટ,

માલીક પા લ પ્ર નાટક મંડળી, કરાચી

પ્રથમાવૃત્તિ. પ્રત ૭૦૦૦ (નવ હ- માળી.) સને ૧૯૫૫

કરાચી :— બ હર રોડ પર આવતા મનોહર પ્રેસમા  
નરભેશ કર જગજીવન દવેએ છાપ્યા.

કીમ્મત રૂ. ૦-૨-૦

ગુજરાત વિધાપીઠ ગ્રંથાલય  
ગુજરાતી કૌપીરાઈ સંગ્રહ

૧૫૫૫૬

ૐ શ્રી હરિઃ  
અર્પણ પત્રિકા.



શ્રી પાલીતાણા ભક્તિપ્રદર્શક નાટક કંપનીના માલીક

રા. રા. શ્રીયુત ધર્માનુરાગી

ભટ્ટ મણીશંકર જયશંકર.

મને જે કાંઈ બુદ્ધિ અથવા વિદ્યા મળી છે તે આપની  
કૃપાથીજ અને હું જે કાંઈ પાશુલપી શકું છું તે આપના  
સત્સંગજી દ્વારા. કલ્પ છે કે

જાહ્ન્ય ધીયો હરતિ મિચતિ વાચિ સત્ત્વ  
માનોન્નતિ દિશતિ પાપમપાકરોતિ ।  
ત્રીક્ષુ તનોતિ સત કીરતિમપીહ લક્ષ્મી  
સત્સંગતિ કથય કિં નક રોતિઃ પુંસા ॥

તો આપશ્રીથી જે વિદ્યા મને પ્રાપ્ત થી તેના દ્વારા રૂપ આ  
મારા પ્રાપ્ત પ્રાસનુ સતી અનન્યગ્રાનુ નાટ્ય આપ સાહેબને  
અર્પણ કરું છું તે ગુદામાના તાન્દ્રા સમ સ્વીકારશોજી.

હી હું છું આપનો સેવક  
રાજ્યગોર મણીશંકર પોપટલાલ  
હળવદકર

# મુખ્ય પાત્રોનાં નામ.

## પુરુષ વર્ગ.

અત્રી	. મહર્ષી, અનસુયાના પતિ
માંડવ્ય,	. તપસ્વી.
નારદ	. બ્રહ્માના પુત્ર, મુનીઓમા શ્રેષ્ઠ મુની
બ્રહ્મા	} .. જગતની ઉત્પત્તિ સ્થિત અને સ્થાય કરનાર દેવતાઓ
વિષ્ણુ	
શંકર	
કૌશીક ...	ગરીબ સુરદાસ બ્રાહ્મણ, નર્મદાનો પતિ
અબુધ	અર્ધ ગાંડો બ્રાહ્મણ, ચંચળનો પતિ
ગોપાળ	.. ચંચળનો પિતા

## સ્ત્રી વર્ગ.

અનસુયા	સતી શીરોમણી અત્રીના પત્ની
નર્મદા..	બ્રહ્મકન્યા કૌશીકની સ્ત્રી
લક્ષ્મી	} મહા દેવીઓ
સાવીત્રી	
પાર્વતી	

ચંચળ ગોપાળની દીકરી અબુધની સ્ત્રી

એ સિવાય ઇંદ્ર, કામદેવ, રાજા, કચ્છરો, કોટવાળ,  
દેવતાઓ ચોરો, સિપાઈઓ વનદેવી,  
ગંગાજી, અપ્સરાઓ, સખીયો વગેરે

# સતી અનસુયા

નાટકની પ્રવેશવાર હકીકત.



અંક પહેલો.

સુત્રધાર તથા બે બાળાનું મંગળાચરણ.

પ્રવેશ પહેલો—સિંહાદ્રી પર્વતની તળેટી. નર્મદાનું ઉચ્ચ-  
તપ. વનદેવીનું પ્રગટ થવું. સ્વર્ગમા જવાની આશિષ હઈ  
વનદેવીનું અદ્રશ્ય થવું. પાણીની શોધમા અનસુયાનું આ-  
વવું સતીત્વના પ્રભાવે ગંગાજીને પ્રગટ કરવા અનસુયાની  
આશિષથી નર્મદાનું વૈમાનમા બેસી સહેહે સ્વર્ગમા જવું.

પ્રવેશ બીજો—ન દનવન-લક્ષ્મી, સાવીત્રી તથા પાર્વતી  
નો વિનોદ વૈમાનમા બેસી નર્મદાનું નીકળવું. ઇર્ષા સતી-  
ત્વના પ્રભાવે વૈમાનનું પસાર થવું દેવીયોની વીમાસણ.  
નારદનું આકાશ માર્ગે ગમન અનસુયાની કસોટી કરવા  
જવા ત્રણે દેવીઓનું પ્રયાણ કરવું.

પ્રવેશ ત્રીજો—અત્રીરૂપીનો આશ્રમ-અનસુયાનું પાણી  
લઈ આવવું. ગંગાજીના પ્રગટ થવાથી અત્રીની સ્નાન કરવાની  
અભીલાષા. માહૅય રૂપીનું આવવું. સર્વનું સ્નાન કરવા જવું.

પ્રવેશ ચોથો—રસ્તો—અબુધનુ' પોતાની સ્ત્રીને તેડવા પોતાના સાસરે જવા નીકળવું કચરાનું મળવું મશકરી. અબુધનુ' ખરખરો કરવા સાસરા તરફ વિદાય થવું.

પ્રવેશ પાંચમો—અત્રીને આશ્રમ-ત્રણે દેવીઓનું કામદેવની મદદ લઈ અપ્પરા સાથે અનસુયાને છળવા આવવું. અનસુયાનો અતીથી સત્કાર ભેટ સ્વીકારવા દેવી-યોની યાચના. અનસુયાનો અસ્વીકાર પરાણે સુપર્ણમાળા આરોપવી સતી વીરવળ. કામદેવનું અત્રીનું સ્વરૂપ ધારણ કરી આવવું પ્રેમભિક્ષા. સતીનું આશ્ચર્ય, સમાધીથી કામદેવને ઓળખવો. કામદેવને શ્રાપ, નિરાશ થઈ સર્વનું પાછા ફરવું.

પ્રવેશ છઠો—ગોપાળનું ઘર—અબુધનુ ખરખરો કરતા આવવું ગોપાળનું ખજાર નીકળવું અબુધને માર મારવો અબુધનું છતાં થવું જમાર જમાઈ માટે ગોપાળનો પશ્ચાત્તાપ, ચ ચળને વિદાય કરવી.

પ્રવેશ સાતમો—ઈંદ્રની કચેરી. નારદમુનીનું આવવું મૃત્યુલોકના સમાચાર પુછવા દુષ્કાળન અળર આપે છે. તથા અનસુયાના સતીત્વની પ્રશંસા કરે છે વૈમાનમાં બેસી નર્મદાનું આવવું અવિવાહિત નર્મદાને પાછા જવાની ઈંદ્રની આજ્ઞા નર્મદાની પ્રભુ સ્તુતિ વિષ્ણુનું પ્રગટ થવું. વિષ્ણુની આશિષ. નર્મદાનું પાછા ફરવું દેવતાની સ્તુતિ.

અંક પહેલો સમાપ્ત.



## અંક બીજો.

**પ્રવેશ પહેલો—**કૌશીકની પર્ણકુટી નર્મદાનું પતિ ચોપવા આવવું. અંધ કૌશીકથી પાણી ગૃહજી ઠરવું બનેનું જવું.

**પ્રવેશ બીજો—**જંગલ. સમાધીસ્ત મુની માંડવ્ય. ચોરોનું આવવું. વાર આવી પહોચવાથી માંડવ્ય પાસે માલ મુકી ચોરોનું નાશી જવું. કેટલાણનું સિપાઈઓ સાથે આવવું. માલ પકડવો. માંડવ્યને ચોર ઠરાવી બાંધીને લઈ જવું.

**પ્રવેશ ત્રીજો—**નર્મદાનું ઘર બદ્રીનાથની યાત્રાથે જવા કૌશીકની ઇચ્છા સખીયોનું આવવું. મશ્કરી નર્મદાની પતિ ભક્તિ સખીયોનું જવું બદ્રીનાથ જવા પ્રયાણ.

**પ્રવેશ ચોથો—**શુળી માંડવ્યને બાંધી સિપાઈઓનું આવવું માંડવ્યને શુળી પુર્વના પતંગનું દેવરૂપે પ્રગટ થવું. સિપાઈઓનું ડરીને ચાલ્યા જવું દર્યા કર્મ ભોગવાઈ પડે છે તેવો બોધ આપી દેવનું અદ્રશ્ય થવું શુળીની પીડાથી માંડવ્યનું ત્યાજ પડ્યા પહેલું કૌશીકને દોરી નર્મદાનું નીકળવું. માંડવ્ય સાથે કૌશીકનું અથડાવું સુર્યોદય થતા કૌશીકનું મૃત્યુ થશે તેવો માંડવ્યનો આપ સુર્યોદય ન થવા નર્મદાની સુર્યને સ્તુતી ગુર્જની અશિષ સતીત્વના પ્રભાવે માંડવ્યના તાનું નષ્ટ થવું. માંડવ્યનો પસ્તાવો.

**પ્રવેશ પાંચમો—**જંગલ ચોરલોકો. અબુધનું ચ ચળને

તેડી નીકળવું. ચંચળનાં ઘરેણાં ઉતરવી માલ લઈ ચેરનું  
આલ્યા જવું ગમાર ધણી માટે ચંચળનો બળાપો. જવું.

પ્રવેશ છઠો—ગામની ભાગોળ કૌશીક તથા નર્મદા.  
રાજનું અનસુયા સાથે આવવું. સુર્યોદય થવા દેવા રાજની  
વિનંતિ. પતિપરાયણ નર્મદાની ના પાડવી. કૌશીકને સજીવન  
કરવાનું અનસુયાનું વચન. સુર્યને બધન મુક્ત. સુર્યોદય.  
કૌશીકનું મરણ પામવું. નર્મદાને મુછાં. કૌશીકને સજીવન  
કરવો. અનસુયાની આશિષથી કૌશીકનું દેખતા થવું. હર્ષ-  
દેહો કૌશીક, બધાનું જવું

પ્રવેશ સાતમો—વૈકુંઠ લક્ષ્મી, સાવીત્રી તથા પાર્વતી  
ની અનસુયાપ્રત્યે ઈર્ષ્યા. નારદનું આવવું. અનસુયાના વખાણ.  
બળતામા ઘી વિષ્ણુનું આવવું. અનસુયાની પરીક્ષા કરવા  
જવા લક્ષ્મીની વિષ્ણુ પાસે હઠ બ્રહ્મા તથા શકરનું આવવું.  
ત્રણે દેવેનું પરીક્ષા કરવા જવા વિદાય થવું.

પ્રવેશ આઠમો—અબુધનું ઘર ચંચળને તેની મા  
તેડવા આવે છે. ચંચળની મા પાસે સાસુની ફરીયાદ પો-  
તાની સાસુને મારી નાખવા ચંચળનું અબુધને શીખવવું  
ચંચળનું છરો લેવા જવું કચરાનું આવવું. પોતાની માને  
બચાવવા અબુધને યુક્તિ બતાવી કચરાનું જવું. ચંચળનું  
છરો લઈ આવવું. પોતાની માને બદલે ચંચળની માને  
અબુધ મારી નાખે દે હાથના કર્ચા હુચે વાગ્યા” બાબત  
ચંચળનો પસ્તાવો.

પ્રવેશ નવમો—અનસુયાનો આશ્રમ અતિથી નહ' મળવાથી અનસુયા જમતા નથી. અતિથીની તપાસ કરવા કૌશીકને મોકલે છે ત્રણે દેવો સાથે કૌશીકનુ આવવું. પોતાની ઇચ્છાનુસાર લોજન પીરસવા ત્રણે દેવોનુ અનસુયા પાસે વચન લેવું. નગ્ન સ્વરૂપે લિક્ષા પીરસવાની માગણી સતીની વિમાસણ સમાધીથી ત્રણે દેવોને એળખવા છ છ માસના બાળક બનાવી દે છે.

અંક બીજો સમાપ્ત.

અંક ત્રીજો.

પ્રવેશ પહેલો—ઇંદ્રની કચેરી ઇંદ્રાસનનુ ડેલવુ દેવોનું આશ્ચર્ય થવુ નારદનુ આવવુ ઇંદ્રાસન ડાલવાનો ખુલાસો. પ્રભુને બળપણામાથી છોડાવવા ઇંદ્રનુ રવાના થવુ.

પ્રવેશ બીજો—બદ્રીનાથ પર અર્ત્રાનો આશ્રમ. અનસુયાના મોકલવાથી અત્રીને તેડવા કૌશીકનુ આવવું. બનેનું જવું.

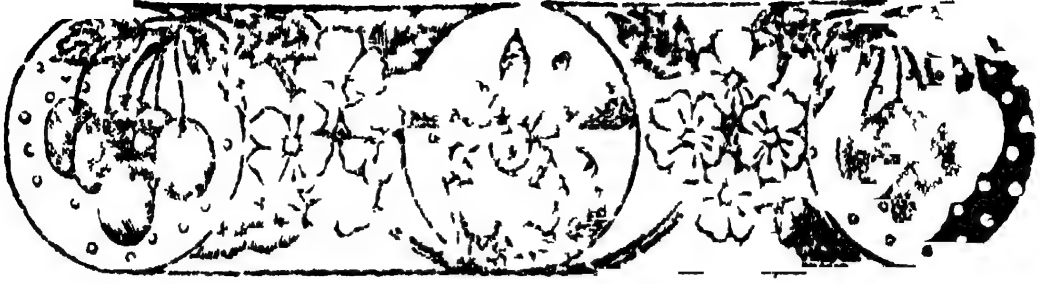
પ્રવેશ ત્રીજો—વૈકુ ઠ. લક્ષ્મી, સાવીત્રી તથા પાર્વતી-પતિ ચિંતામા ત્યા નારદનુ આવવુ પતિ બાળતનો નારદને પ્રશ્ન. અનસુયાએ બાળક બનાવી દીધા છે, તે જાહેર કરે છે. પોતાની હઠનો પરનાવો પતિને છોડાવવા ત્રણે દેવીઓનુ વિદાય થવું.

પ્રવેશ ચોથો--અનસુયાનો આશ્રમ. નર્મદા ત્રણે દેવોને પારણામાં ઝુલાવે છે. ત્રણે દેવીઓનું આવવું નર્મદાનું અનસુયાને બોલવવા જવું. પતિને મળવાની ત્રણે દેવીઓની અવીરામ. નિરાશ થવું નર્મદા સાથે અનસુયા આવે છે. ત્રણે દેવોની અનસુયા પાસે માગણી અત્રીરૂપીની આજ્ઞા મળેથી ત્રણે દેવોને સોપવાનું અનસુયાએ વચન આપવું.

પ્રવેશ પાંચમો--રસ્તો. ચંચળનું રીસાઈને પીયર જવા નીકળવું અબુધનું સમજાવવું. સ્ત્રીહંસ અનસુયાનું આવવું. ચંચળને બોધ પતિભક્તિનો પ્રભાવ સાબળી ચંચળનું અબુધ સાથે પાછું ઘેર જવું

પ્રવેશ છઠો--અનસુયાનો આશ્રમ. અત્રીની રાહ ભેટાં અનસુયા તથા ત્રણે દેવીઓ અત્રીનું કૌશીક સાથે આવવું. દેવોને સોંપવા બાબત ત્રણે દેવીઓની અત્રી પાસે યાચના. અત્રી દેવોને સોંપવા અનસુયાને કહે છે. ઇદ્ર તથા યમદેવ નુ આવવું અનસુયા ત્રણે દેવોને મુળસ્વરૂપે બતાવે છે અનસુયાનો વાતસલ્યભાવ બાળકનો વિયોગ સહન ન કરી શકવાથી પુત્રરૂપે પ્રગટ થવા ત્રણે દેવ પાસે અનસુયાની યાચના. પ્રભુનું વરદાન. ત્રણે દેવનું અદ્રશ્ય થવું દત્તાત્રયનું પ્રગટય. સર્વનો આનંદ. સ્તુતિ.

અંક ત્રીજો સમાપ્ત.



ૐ શ્રી હરિ:

# સતી અનસૂયા

નાટકનાં ગાયનો.



સુત્રધાર—

૧

વિશ્વેશ્વર વિધન વિદારક, ભવજળથી સઘ તારક  
સ્મરૂ સ્મરૂ બહુ નામી, વિભળ વિરતિ પામી  
આપો સુમતિ જગત્રાતા, ગતિદાતા—

વિશ્વેશ્વર૦

બાળાઓ—

૨

ધન્ય સતીયોને સુખી સસાર તેમનો-  
સસાર તેમનો રે પતિ ગ્યાર જેમનો

ધન્ય૦

શીળધારી, જેહુ નારી

દેવ તેની સેવ કરે એજ સાચો સાર-સાર-સાર-સાર-ધન્ય૦

નર્મદા-

૩

ભાગ્ય તણી ગતિ ન્યારી માત-ભાગ્ય૦

કોઈ રક કોઈ રાય બને કોઈ અળક તપધારી

કર્મને ચાક પર ચર્યુ જગત આ દેખી હામ હુ હારી માત-

ભાગ્ય૦

વિશ્વ તણી સહુ વિદિત બાજી સુખ દુખ કારી

ત્યાગ કરી તપમા દિન ગાળુ, એજ ટેક છે મારી માત-ભાગ્ય૦

વનદેવી -

૪

તણે વિષમ તપગાળા, હવે જા તુ સ્વર્ગ મોતર

આ જગ દુખ દાયક છે સધળું, પાગ્યા ન કોઈ પણ પાર-તણે૦

પ્રભુનુ શરણ ગણ પ્યાર, ત્યાગી આ જગની જગત

જગનો પ્રતિ પાળ દયાળ નકી લેશે તુજની સલાળ-તણે૦

અનસુયા-

૫

શ્રીવર સહાય કર તું મારી, મળે ન મુને ક્યાંઈ પણ વારી

સ્થળ સ્થળ ફરી, જળ જળ કરી-ક્યાંઈ ઇચ્છા પુરી ન થઈ મારી

હાય હુ હારી, કરે ક્યાં લાચારી-

શ્રીવર૦

સ્વામી તૃપીત છે, એ મમ ચિત્ત છે

આ તન મન પનિ પર વારી

હાય હું હારી, કરૂં કયા લાચારી-

શ્રીવર૦

લક્ષ્મી-સાવીત્રી પાર્વતી- ૬

શ્રેષ્ઠ સતીયોમા શાથી અનસુયા લેખાય

આગ અંતરમાં એથી જાગી ના પ્રેખાય

કામદેવ સાથે, વસંત લઇ સગાતે

જાળમાં ફસાવી ત્યારે શાન્તી મને થાય—શ્રેષ્ઠ૦

કામગાણુ મારે, સતીત્વ શુ તે ધારે

શુદ્ધ બુદ્ધ સર્વ દેહ ભાન ભુલી જાય—શ્રેષ્ઠ૦

અબુધ-કચરો

૭

હાય હવે મારૂં શું થાય, મારી બાઇડી રાડી કચરા

હવે પાછુ તે કેમ જવાય થાય કાઇડી મારી કચરા

સસરા ઘેર જઈને પોક મુકાય

ઘરવાળી રાડી તે કેમ, હુ રહી ગયો એમનો એમ-

અપ્સરાઓ—

૮

કુલી કુલવાડી ( ૩ ) મદ સુગંધ રે . મનને ગમે  
ખુલી કુમળી કળી ( ૩ ) ધારી ઉમગ-રે... બ્રમરો બમે-કુલી૦  
દેખી હૃદયમાં બ્યાપે અનંગ જો, આજે સખીરી

સાખી

પ્રીતે પીયુ પાસે ગઈ, મુખથી નવ કહેવાય  
ગુલાબ લાલે છાટીયો સખીરી આંખો માંચ

અપ્સરા-નહીં નહીં

રતી ( ત્યારે )

સાખી

પીયુની સંગ પલગમાં કપાવી તુજ કાય  
રસીયા સગ ઉજાગરે, આખો લાલ કળાય

રતી—ઘેલી ઘેલી બનાવો મને ઘેલી

જુઠી એ વાત સમજો સાહેલી

અપ્સરા—ખેલી ખેલી પીયુની સગ ખેલી

રગ ઇ ત્યારે કયા તુ અલખેલી

સાખી

ખ્યારાએ ચુબન કર્યું, લીનો છે તુજ ગાલ



અધર ચુસતાં રસ લગ્યો, અંબર છે તુજ લાલ

નહીં નહીં, તેમ નથી-ત્યારે

રસીયે કેમુડા તણી, આણી અતર બહાલ

પીચકારી મારી સખી, જેથી અંબર લાલ

હા-હવે સમજ્યા-શું-વસંત-વસંત-વસંત —કુલી૦

સાવીત્રી

૯

જીલી જુવોને કુલવાડી સુંદર આ ખીલી જુઓને

કુલવાડી (૩)

બ્રમર શુંબર કરી ચુસતો ચંપાની કળી

પવન શીતળ સુખકારી

સુંદર આ૦

સુચવે સુદરી શાણી ચાલો રતિ રંગ માણી

મધુર કાયલ ટહુકારી

સુંદર આ૦

અપસરાઓ-અનસુયા

૧૦

બાળા રમોને રતિ રંગમાં પટકુળો પહેરી

સ્વામી વિનાનાં સહુ લાગતાં મુજને એ ઝેરી

અવસર આ વીલી બશે

પાછળ પસ્તાવો થાશે

મણે માનુની અમ સંગમાં પટકુળો પહેરી બાળા૦

કામદેવ-અનસુયા

૧૧

લોગ લોગવીએ રે લાવે લામીની

તપ્ત ઇચ્છા કરતું મનની

લાન બુદ્ધ્યા સ્વામી તનની

ખહાર તું જો આ ઉપવનની

મુકો મરીયાદ કાં સહુ જનની

લોગ૦

અચરજ અતિ હું આજે પામી

બુદ્ધિ નાશ પામી કાં સ્વામી

મનહરણી, વશીકરણી, કામીની

લે ગ૦

ચંચળ-અબુદ્ધ

૧૨

હાય વનચરની સગે વરાવી મને

વનચર કે ખચર કે અજગર કે ઉદર કે

સાથે લઇ જાવી તને

હાય૦

આ જીવાની કેમ જવાની હુ છું નવેલી નાર

ગાંડો સ્વામી હાય પામી

ગાંડો છું ખાડો છું પાડો છુ જાડો છુ

ચાહે તે કે' તુ મને

હાય૦

દેવતાઓ

૧૩

જય જય વિભુ વર દાતા જય સુન્ન નર ગુણ ગાતા

જય અખીલ ભુવન ત્રાતા જય સેવક ઉર રહાતા

ભકતો પર ખ્યાર ધારી લીધા અવતાર ભારી  
 અસુરો અસજ્ય મારી દુખ દુર્ધા સુખ શાતા જ્ય૦  
 સચ્ચિદાનંદ સચુણ રૂપ અખીલેશ્વર શુદ્ધ સ્વરૂપ  
 કોટી કામ છબી અનુપ તત્વ સુધા રસ પાતા જ્ય૦

## અંક રજો

નર્મદા

૧૪

સ્વામિ વિના હુ વેલી ભટકું છુ આજ અકેલી  
 વૃક્ષ વિનાની રોદે કેમ વેલી ? આમ વિનાની શેલે કેમ  
 છેલી-તાપે તપેલી, હુ વનવેલી સ્વામી૦  
 સ્વર્ગ થી અપમાન હુ પામી ક્યાંઈ મળે ન મને પ્રભુ  
 સ્વામી, દુખ હો વામી અતરયામી સ્વામી૦

નર્મદા-કોશીક

૧૫

ચાલો ચાલો ચતુર હવે ચાલો મોહન મારા મહાલો  
 દાસી થઈ ચુકી તમારી ખ્યાસી પ્રેમની હું ભારી  
 પામી આજ હું તો અમૃત ખ્યાલો ચતુર૦  
 મળી નર્મદા તુ નાર, નહીતો મારા વાગત ખાર  
 તમે છો હૃદયના હાર, થયો આજ બેડો પાર—આલો ।

શ્રીમદ્-નર્મદ-કોશીક ૧૬

સુખીયતને ગાંડો કંથ મળે કેમ જીવગી જીવાની

જીવેન કેમ જીવગી જીવાની

તું અભિષેકી આ અંધ કેમ તું સુખાણી થાવાની

જીવેન કેમ સુખાણી થવાની

ચાહે તેવો ભરથાર મળે સતી પ્રભુ સમ સમજી સેવ કરે

આ અંધ પતિથી સ્વર્ગ જીવેન-હું સત્વર જીવાની

જીવેન હું સત્વર જીવાની

જો નાક મહી છે લીંટ ભરી ધધો રાડો કાંઈ છે નવરી

શાને શરમાવો જીવેન વાત કરી વ્યર્થ ભાવાની હવે

હું સુખાણી થાવાની ગુણીં

નર્મદ

૧૭

જીડી આ જગની જાણો માયારે પામર પ્રાણી

જીડી ધનની મોટાઈ જીડી જનની સગાઈ

જીડી તે જાણો કાચી કાચારે પામર પ્રાણીં

આ માઈને આ તાઈને મમતા રૂપી અંધરૂ

ત્યાગી દે તે છે નકી કાહ્યારે પામર પ્રાણીં

નર્મદા

૧૮

સ્વામી ગણું છું હું પરમેશ્વર

ન્યારા કરૂં હું કેમ

આ તનનાં છે માલીક મારા, ચંદ્ર ચકોરી જેમ

જળથી ભોં અળગું કરો મીન મરે છે જેમ

તેમ પતિ વીણુ હું મરૂં એવો છે મુજ પ્રેમ

કૌશીક-નર્મદા

૧૯

આહાહા આ શું હું દેખુ છું આજ

અલૌકીક બધું છે સૃષ્ટિમાજ

અહાહાં

સૃષ્ટિ તણી સ્વામી જીઓને રચના

મૃશે રચ્યું છે જે પ્રાણીને કાજ

અહાહાં

આ શું-નદી નાં એ પહાડ

આ શુ ઝુપડી, -ના એ ઝાડ

શીળ પ્રતાપે પામી સહુ વાર્છીત

માટે બાધો સહુ શીળની પાજ

અહાહાં

લક્ષ્મી-વિષ્ણુ

૨૦

શું અલખેલા અનસુયા તે અમથી ઉત્તમ ઠરી

બનાવો અમને હાંસી ડરી

સાચવો માન અમારું જરી

શુંં

અનસુયા અવનીમાં આજે સતી સાધવી ખરી  
 નહીં કે એ સમાન સુદરી રહો શકા સર્વે પરહરી  
 કહોને કેશવ ક્યારે એની સત્ય કસોટી કરી  
 તમને મોહન શીખ આવડી કહોને ક્યાંથી મળી  
 જાય છે ચિત્ત અમારૂં ચળી અમારું હૃદય જાય છે બળી શું

સાવીત્રી—

૨૧

સ્વામી જાઓ છોડાવો સઘ અનસુયાની ટેક  
 વેગે વાલમજી વહાલથી રીધાવો  
 દળીને બ્રાન્તી, હૃદય શાન્તી  
 સ્વામીજી ક્યારે થશે  
 અનસુયા ગુમાન માન શીયળનું જ્યારે જશે  
 આપની પાસે સ્વામી શું જોર એનું ચાલશે

અ. અ. જ—અ. તુ. વ—

૨૨

ધણી મળ્યો છે અકલ વગરનો હાથ હવે શું થાશે  
 ઠીક મળ્યો છું હું નહીં હોઉં તો તું નકી રડાશે  
 લાન વગરનો ભુત ખરેખર કેમ જીવગી જશે  
 ભુત જવો છું કેમ હવે શું જોર હવે તું ખાશે

સાસુજી તો રહી ગયા ને મારી માને મારી  
રોમા બહાલી મારી મા તે તારી મા લે ધારી

અનસુયા—

૨૩

હુ તો જીવતીથી જમાડુ જોગી રાજ મહારાજ  
પ્રેમથી પધારોને અવાનમા  
ક્ષીર લોજન નીપજાવુ ખર ખાતથી  
શીરો સુદર ખનાવુ બહી ભાતથી  
પ્રીતે પીરસુ ત હાજર ઉભી પુ તમ કાજ પ્રેમથી૦  
મોદક મીપ્ટ ને મધુર દુધા ભાગશે  
શાક સ્વાદીપ્ટ સુધા સમાન ભાગશે  
રૂડા રાઈતા ખનાવુ ઋષીરાજ મહારાજ પ્રેમથી૦

અનસુયા—

૨૪

જોગી વિચારોને કટુ વચન વદતા મુખ માય  
ઢાંગી જણાઓરે સતી તમથી નાટીજ ભરમાય  
શરમ ત્યાગીને ભરમ ભાગીને, અણુધટતુ માગ્યુ શુ રે  
મુજ હૃદય વિધાય, પૃથ્વી રસાતળ જાય  
મારૂ પતિવૃત્ત અરે જો જાય— જોગી૦

નેપથ્ય— શામાટે ગભરાય છે, ધર હૃદયે વિશ્વાસ,  
અવિનાશી યોગી રૂપે, આબ્યા છે તુજ પાસ

## અંક ૩જો

વારાંગનાઓ — (સારંગમ) ૨૫

નીની પમ રેસા નીસા રેરે—નીનીની સાસાસા  
રેરે પમ રેસા પમરેયા— (૨) નીની

મમમ પપપ નીનીયા પતીનીસા પનીનીસા  
રેસા રેસાની પમ નીની પમ રેસા નીસા  
નંસા મરે પમની પનીમા પરેરેસા પતીનીપ  
મપમરે નીની

સાવીત્રી—

૨૬

નહી ગરજ મમી ચીજ કોઈ જગતમા મીઠી કોઈ ના  
દીઠી

સાખી માકરધી પણ ગરજ જગતમા મીઠી અત્યારે દીઠી  
ગરજ પડે મેં દા માતને છેડી હુમન પસે જલુ પડે  
દોડી— ગરજ૦

સાખી

ગરજ તળવે શરમને ગરજ મુકાવે માન  
ગરજ પડે દીનતા ગ્રહી સહેવુ પડે અપમાન  
નહી

નર્મદા -

૨૭

લાડકડા લાલ જરી ઝુલો મોહન મારા ઝુલો  
છોગાળા છેલ ઝુલો



પ્રીતે પારણુ સુવર્ણથી મઢાવીએ  
 રૂડાં રમકડાં તો બહાલથી મગાવીએ  
 લાલ હીરની દોરીથી ઝુલાવીએ,  
 મારા ચિત્તના ચક્રોર જરા ઝુલો  
 કિશોર જરા ઝુલો— (૨)

લાડકડા•

દેવીઓ—

૨૮

આપનો સાચે સાચો છે પ્રભાવ  
 જગતમાં સતીઓ તમ જેવી સહુ થાઓ  
 એક પતિ ભક્તિથી સ્વર્ગને જીતાય છે  
 તેજ સર્વ લોકમાહી પ્રેમથી પુનય છે  
 કીધી અમોએ જે ભુલ ઉપજાવ્યું છે શુભ  
 અરપો સ્વામી હવે તો અંતર અકળાય છે

અબુધ-ચ ચળ—

૨૯

મારી બાઇડી તો સમજી થઈ આજ ભાઈ ભાઈ  
 હવે બન્ને જણ જમણું ભેગાજ ભાઈ (૨)  
 મટી ગયું આડું, હાલ્યું હવે તો ગાડું  
 હતી મારા પર એ તો નારાજ—  
 પતી તમ પાસે હું મારી માયું  
 હવે હું તો લગી લગી પાય વાયું  
 હવે તમ વચનને નહિ ત્યાયું

બેશ કહું તો બેશ-અને ઉઠ કહું તો ઉઠ

હા-

બેમી જા-ઉભી થા- (૪)

ભાઈ ભાઈ-

૩૦

જય છે સતીનો શુદ્ધ દપતીનો અતિ ઉત્તમ તે સંસાર  
શુદ્ધ પ્રેમ તણો ધરી નેમ ઘણો વળી છેજ પરસ્પર 'ધાર  
પામેછે તે આ ભવપાર રાજી રહેછે સરજન હાર  
આર્ય ભુમિપર વાસ થજો, સતિઓનો હે કિરતાર,

ૐ શાન્તિ: — શાન્તિ: — શાન્તિ:



શાંકેત માટે વર્ષો થયાં એકે અવાજે વખણાતી

અદ્ભુત ચમત્કારી

મદન મંજરી ગોળીઓ.

શરીરમા નોંધતા વીર્યનો પુરતોજથો પેદા કરી શરરને અપુર્વ  
તાકાત આપે છે ધાતુવિકારના તમામ રોગો નાબુદ કરવા માટે, નબળા  
પડી ગયેલા જ્ઞાનતત્ત્વોને મજબુત કરવા માટે, ટીલી પડી ગયેલી  
નસોને તગ બનાવવા માટે, ગુમ થયેલ મગ્દાઇ તત્ત્વ પાછુ મેળવી  
આપવા માટે અને અકાળે પ્રાપ્ત થયેલ બુદ્ધાપણાનો વિચિત્ર રીતે નાશ  
કરવા માટે આ મદન મંજરી ગોળીઓ એક બીન હરીફ ઇલાજ છે  
કીમત ગોળી ૪૦ નો ડબ્બો ૧-૦-૦

રાજવૈદ નારાયણજી કેશવજી,

નં ૨૮૬, કાલ્યાણેરી રોડ, મુબમ

આતંકનિગ્રહ ગોળીઓ.

ચાલુ જમાનાનો તાકાત આપનારી તમામ ઓપધીઓમા અગ્રસર છે  
આ ગોળીઓ

- ( ૧ ) પાચનશક્તિવિકૃયને દુર કરે છે
  - ( ૨ ) નબળા પડતા જ્ઞાનતત્ત્વને પુર્ણ આપે છે
  - ( ૩ ) ધટતી જતી અમરણશક્તિને સતજ કરે છે
  - ( ૪ ) લોહીને સુધારી ઉમદા બનાવે છે
  - ( ૫ ) તાકાત વધારે છે
  - ( ૬ ) મર્મસ્થાનોની શક્તિને ઉતેજિત કરે છે
  - ( ૭ ) સ્વપ્નમા થતા ધાતુપાતને અટકાવે છે
  - ( ૮ ) ગુમાવેલ પુરૂષત્ત્વ પાછુ બક્ષે છે
- ૨૨ ગોળીની ડબ્બી એકનો રૂ. ૧

વૈદ્યશાસ્ત્રી મણિશંકર ગોવિંદજી,

જામનગર ( કાઠિયાવાડ )

## સૂચના.

નીચે લખેલાં પુસ્તકો અમારી નાટક  
કંપનીમાંથી મળશે.

૧. ધર્મગુપ્ત	૦-૨-૦
૨. સતિ એકાવળી	૦-૨-૦
૩. ઉત્તમ કુમાર	૦-૨-૦
૪. સુદર્શન	૦-૨-૦-૦
૫. વિશ્વ મોહિની	૦-૨-૦
૬. નટી નટવર	૦-૨-૦
૭. ભક્ત વિજય	૦-૨-૦
૮. શિયળવતી	૦-૨-૦
૯. બાજીરાવ પેશ્વા	૦-૨-૦
૧૦. રતિ ચ દ્ર	૦-૨-૦
૧૧. જાલીમ રૂબદ્ર	૦-૨-૦
૧૨. ચ દ્રશોખર	૦-૨-૦
૧૩. શાન્તિકર	૦-૨-૦
૧૪. ભક્તિ પ્રતાપ	૦-૨-૦
૧૫. ભાગ્યોદય (છપાય છે)	૦-૨-૦
૧૬. ગ ધર્મ કન્યા (છપાય છે)	૦-૨-૦
૧૭. કાળો પહાડ (છપાય છે)	૦-૨-૦
૧૮. સતી અનસુયા	૦-૨-૦

મણીશંકર જોશંકર ભટ્ટ.

પાલીતાણા ભ પ્ર. ના ક ના મેનજર

